

Karl-Oscar Seth
Anita Wallin
Cecilia Hansson

Tekniska nämnden och byggnadsnämnden

Motion (Mp) – Gör Höjeådalen till kommunalt naturreservat

Dnr TN 2019/0238, BN 2019/0118

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna har till kommunfullmäktige inkommit med motionen *Gör Höjeådalen till kommunalt naturreservat*. Motionen har remitterats till tekniska nämnden och byggnadsnämnden.

I motionen föreslås att det inrättas ett naturreservat i Höjeådalen och att uppdra åt tekniska förvaltningens park- och naturavdelning att ta fram ett förslag till avgränsning. Motionärerna föreslår en avgränsning på minst 100 hektar.

Tekniska förvaltningen och stadsbyggnadskontoret ställer sig positiva till skrivelsens yrkande att inrätta ett naturreservat i Höjeådalen. Detta ligger i linje med centrala styrdokument för arbetet med grönstruktur och naturvård i kommunen.

Förvaltningarna föreslår tekniska nämnden och byggnadsnämnden att anta denna tjänsteskrivelse som sitt yttrande och översända den till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Stadsbyggnadskontorets och Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse daterad 23 maj 2019

Miljöpartiet de grönas motion daterad 27 februari 2019

Barnets bästa

Att skydda områden för natur och friluftsliv är bra för barn. Det innebär att grönytor säkras för framtiden och utgör en resurs även för kommande generationer. Det bidrar också till att mildra klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald. Att ha god tillgång på stadsnära naturområden är mycket viktigt för att kunna erbjuda barn goda boendemiljöer och naturkontakt. Närhet till vild natur är inte minst viktigt för socioekonomiskt svagare grupper där barn inte har möjlighet att resa utanför närområdet eller delta i aktiviteter i större utsträckning.

2019-05-23

Ärendet

Miljöpartiet de gröna har till kommunfullmäktige inkommit med motionen *Gör Höjeådalen till kommunalt naturreservat*. Motionen har remitterats till tekniska nämnden och byggnadsnämnden.

I motionen framförs i huvudsak följande:

Höjeådalen finns en unik natur och goda möjligheter till avkoppling och rekreation. Åstråket är ett av kommunens mest välbesökta naturområden tack vare sin storlek och närhet till staden. När Lund nu expanderar söderut är det viktigt att det som idag är grönområde och åker längs Höjeådalen bibehålls. Att skydda natur är ett viktigt led i arbetet med såväl lokala som regionala och nationella miljömål och internationella överenskommelser och. Att göra naturreservat av Höjeådalen finns med i med i åtgärdslistan för grönstruktur- och naturvårdsprogrammet som antogs 2006. Motionärerna föreslår att det inrättas ett kommunalt naturreservat i Höjeådalen för naturvård och rekreation och att tekniska förvaltningens park- och naturavdelning ges i uppdrag att ta fram ett förslag om en avgränsning för naturreservatet om minst 100 hektar.

Förvaltningarnas synpunkter

Förvaltningarna ser positivt på förslaget att inrätta ett naturreservat i Höjeådalen. Det ligger i linje med centrala styrdokument för arbetet med grönstruktur och naturvård i kommunen. Förvaltningarna delar beskrivningen av ådalen som mycket viktig både för det stadsnära friluftslivet liksom för biologisk mångfald och för ekosystemtjänster.

Höjeådalen mellan Värpinge och Höjebromölla lyfts fram i kommunens grönstruktur- och naturvårdsprogram, ÖP2018 och även i det kommande grönprogrammet som ett av kommunens viktigaste natur- och rekreationsområden, inte minst tack vare det stadsnära läget. Höjeådalen från Genarp till Lomma är också utpekad som riksintresse för friluftslivet.

Naturvärdena i området är höga med bland annat många fågelarter, fladdermöss och trädlevande insekter. En rad hotade och skyddade arter förekommer i området och kommunen har under lång tid investerat för att utveckla såväl vattenmiljöer som friluftslivet i området. Förutom att vara viktigt för Lundaborna utgör området i kraft av sin storlek också en mycket viktig pusselbit i den regionala grönstrukturen.

Att bilda naturreservat i Höjeådalen är en åtgärd som lyfts i grönstruktur- och naturvårdsprogrammet liksom i det kommande grönprogrammets handlingsplan. Tekniska förvaltningen ser positivt på att få i uppdrag att ta fram ett förslag på en avgränsning av ett naturreservat i Höjeådalen. Arbetet bör ske i samverkan med stadsbyggnadskontoret.

2019-05-23

Omfattningen av ett naturreservat och hur det bäst avgränsas behöver utredas. Motionärerna har föreslagit en avgränsning på minst 100 hektar med hänvisning till Naturvårdsverkets definition av tätortsnära friluftsområden. Naturvårdsverket anger att ett tätortsnära friluftsområde bör vara minst 100 ha, bland annat för att möjliggöra åtminstone några timmars vandring i området. Lunds stad har med denna definition inga tätortsnära friluftsområden idag. Ett naturreservat av denna storlek, i området mellan Värpinge by och Höjebromölla, kan nå om större delen av den befintliga grönstrukturen samt sannolikt även åkermark inkluderas. Detta skulle innebära stora möjligheter att utveckla och nyskapa naturmark och friluftsmöjligheter längs Höje å och göra området till ett regionalt utflyktsmål. Det skulle samtidigt naturligtvis påverka andra planer för området, såsom exempelvis utbyggnadsområden i översiktsplanen, direkt eller indirekt.

Fördjupningen av översiktsplanen för Källby är under framtagande på stadsbyggnadskontoret. Förvaltningarna bedömer att det är möjligt att kombinera en reservatsbildning med utbyggnad av den nya stadsdelen. Naturmiljöerna och rekreationsmöjligheterna är en tillgång och kvalitet för området och dessa bör värnas och utvecklas vid en utbyggnad. Det behöver dock inom ramen för ett eventuellt arbete med reservatsbildning studeras vilken påverkan ett naturreservat skulle kunna få på genomförandet av utbyggnaden av den nya stadsdelen samt hur denna kan hanteras.

Reningsverksdammarna behöver hanteras särskilt i en eventuell reservatsprocess. Det är förvaltningarnas uppfattning att reningsverksdammarna med sina höga värden och centrala läge i området bör inkluderas i ett eventuellt naturreservat. Hur och när detta kan göras behöver studeras närmare, med hänsyn till reningsverkets flytt.

Som ett underlag för beslut om inrättade av naturreservat och dess avgränsning behöver även en ekonomisk analys genomföras som redovisar konsekvenser av reservatsbildningen, både ur ett genomförandeperspektiv och ur ett driftsperspektiv.

2019-05-23

Förvaltningarnas förslag till beslut

Tekniska nämnden och byggnadsnämnden föreslår besluta

att anta förvaltningarnas tjänsteskrivelse som sitt yttrande, samt

att översända yttrandet till kommunstyrelsen

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN

STADSBYGGNADSKONTORET

Heléne Öhrström
tf teknisk direktör

Marcus Horning
stadsbyggnadsdirektör

Beslut expedieras till:

Akten

Kommunstyrelsen